

WEEK 10: WIKANG FILIPINO SA AKAWNTING FILIPINO SA LITERATURA FILIPINO SA INHINYERANG SIBIL FILIPINO SA MEDISINA

4.1 Maunawaan ang halaga ng paggamit ng wikang Filipino sa iba pang larang

WIKANG FILIPINO SA AKAWNTING

Ang posibilidad ng Paggamit ng Librong Nakasulat sa Wikang Filipino sa Pagtuturo ng Accounting Ni Patrick M. Malabo.

Nakasaad sa ginawang Pananliksik ni Patrick M. Malabo na maaring gamiting ang wikang Filipino sa mundo ng Akawting. Narito ang ilang bahagi ng kanyang pananaliksik

Abstrak

Isa sa mabigat na problema ng mga estudyante sa Accounting ay ang hirap ng pag-unawa sa kanilang aralin. Malaking hadlang din sa lubos nilang pagkatuto ay ang libro nilang ginagamit na nakasulat sa wikang Ingles. Bagamat alam nila itong basahin, hindi maikakaila na hirap nila itong unawain sapagkat hindi naman ito ang nakalakihan nilang wika.

Wika, Pagbabasa at Accounting

Luhang mahalaga sa mga mag-aaral na ito ang pagbabasa. Ang pagbabasa ay isang malawak na proseso na may kinalaman sa pagkilala pagpapahalaga at pag-unawa sa mga salita. Nagibigay-katuturan din ito sa kahulugan at diwa ng isang limbag na kaisipan (Carpio et. al., 2012)

Sabi nga ni J.V Stalin (salin ni Mario Miclat 1995), “Isang midyum at isang instrument ang wika na nakatutulong sa kumonikasyon, pagpapalitan ng kaisipan, at ang pag-uunawaan ng tao. Dahil tuwirang nakaugnay ito sa pag-iisip, salita, at sa mga salitang pinagsama-sama sa pangungusap at ang mga tagumpay sa kognisyon ng tao, at sa gayon ay nagiging possible ang pagpapalitang ng ideya sa lipunan ng tao” Sa talumpati naman na ibinigay ng isang pinipitagang edukador at tagapagtanggol ng wikang pambansa na si Dr. Amalia Cullarin Rosales na PInamagatang “Ang Wikang Filipino sa Akademya”.

Nag bigay siya ng mga katanungan sa paggamit ng Wikang Filipino sa Akademya at binigyang-liwanag ang bawat isa sa mga tanong na ito.

Mas epektibo ba ang paggamit ng Wikang Filipino kaysa sa Wikang Ingles? at Ano ba ang pananaw ng mga mag-aaral hinggil sa paggamit ng Wikang Filipino bilang panturo?

Konklusyon

Sa kabuuan, mailalahad natin na mainam ang paggamit ng librong nakalimbag sa wikang Filipino sa pagtuturo ng accounting.

FILIPINO SA LITERATURA

Mahalaga ang papel ng Wikang Filipino sa pagsusulat ng literatura sa Pilipinas, Mas mailalapit ng wikang Filipino ang damdamin, kaisipan at kahulugan ng bawat maisusulat sa mga mambabasang Pilipino.

Narito ang ilang bahagi ng ginawang sulatin ni Perla S. Carpio na may pamgat na Panimulang pag sipat sa kulturang popular

PANIMULANG PAG SIPAT SA KULTURANG POPULAR Ni Perla S. Carpio

Salamin ng tao ang kanyang kultura. Palasak itong pahayag sa mga aklat panghumanidades. Sa kulturang kanyang taglay ay hinuhugisan ang kaniyang pagkatao. Ang kanyang pananamit, paraan ng pananalita at pagkilos, pagtanggap at pagbibigay-interpretasyon at solusyon sa mga suliraningkinahaharap at kinahihiligang paksain ng usapan.

PANG MASA ang kulturang popular

Laging may paghihiwalay sa estadong ekonomiko ang tao. Sa lipunan, laging may elitist at mahirap; Ang class A, at B, ay ikinukunsiderang mga “rich”, samantalang ang mga nasa class C, D at E ay ang masa. Ang masa ang palagiang higit na marami , higit na malaki, at higit na sentro ng komeryalisasyon. Sila ang madaling kausapin, madaling kumbinsihin, madaling patawanin, paiyakin at busugin. Kapag masa ang tumangkilik ng moda ng kasuotan, ito nag magiging uso.

ORDINARYO ang kulturang popular

Nasa pagiging pangkaraniwan ng mga paksang talakay at paglalarawan ang kalakasan ng kulturang popular. Saklaw nito ang lahat ng paksa nang walang pagtatanggi o pagtatangi.

PINAGKAKAKITAAN ang kulturang popular

Hindi maihihiwalay ang konsepto ng komersyalisasyon sa kulturang popular. Sumulpot ang kulturang popular sa tagumpay nitong kabakahin ang tugtugin ng komersyo at komonalidad

USO ang kulturang popular

Sabin i Allauahbah (1939): “The wisdom of the past is of value, when it merges with the present. Adherence to the past can cause death to progress and misery to living.” Dapat maging “in” upang maipagpatuloy ang progreso o pag-unlad.

LIKAS ang pag-usbong ng kulturang popular

Idinikta ng panahon at pagkakataon ang pag-usbong ng kulturang popular. Minamadali natin ang panahon sa kasalukuyan. Kung noon ay nag mamadali ang panahon, ngayon at minamadali na din ito.

ABOT-KAYA ang kulturang popular

Ito marahil ang isa sa mga pangunahing dahilan kung bakit nagpapatuloy at nagtatagal ang Jolibee at Mc Donalds, mas higit na marami ang bumibili ng tabloid kaysa broadsheet

RELASYON ang puno’t dulong layunin ng kulturang popular

Ugnayan Ito ng pinatatatag ng kulturang popular Likas sa tao na ariin siyang may ugnayan o relasyon sa kaniyang kapwa.

4.2 Malinang sa paggamit ng Filipino sa iba't ibang serbisyo

FILIPINO SA INHINYERYANG SIBIL

Paggamit ng Wikang Filipino sa Inhinyeryang sibil

PANUKALANG PROYEKTO (INHINYERYANG SIBIL)

PAMAGAT: PAGPAPAGAWA NG PEDESTRIYANG TULAY SA CASILI, RIZAL

PROPONENT NG PROYEKTO

Foundation of Outstanding Mapuans Inc. (FOMI) at ang National Association of Mapua Alumni ng Mapua Rasyonal

Ang panukalang proyekto ay bunga nang mapanood sa TV news ang pagtawid ng mga mag-aaral sa ilog ng Casili gamit ang balsa at salbabidang goma papunta sa Casili Elementary School.

FILIPINO SA INHINYERYANG SIBIL

DESKRIPSYON NG PROYEKTO

Ang Pedestriyang Tulay ng Casili ay isang suspensyong tulay na may kabuuang ispan na 105.5 metro (25m+62m+18m) at isang 1.0 metro. Ang Proyekto ay may pangunahing layunin na matulungan ang komonidad ng Casili sa Rizal upang patuloy na makapag-aral nang hindi na kailangan pang gumamit ng balsa o salbabida para lamang makatawid sa ilog. Ang inaasahang panahon na magugugol sa proyekto ay 10 buwan mula sa groundbreaking nito hanggang sa pagtatapos at maaari nang magamit ng komonidad.

FILIPINO SA MEDISINA O AGHAM

Paggamit ng wikang Filipino sa Medisina o Agham bilang pagbibigay ng anunsyo,

Ang Influenza A (H1N1) ay isang bagong uri ng vayrus na nagdudulot ng sakit sa tao. Ang paraan ng pagkalat ng vayrus na ito ay maihahalintulad sa kung papaanong kumakalat ang iba pang influenza vayrus.

Paraan ng Pagsasalin

- Eksposyur sa mga patak ng pagbahing at pag-ubo ng taong may Influenza A (H1N1)
- Pagsalat sa bibig, tenga, ilong o mata matapos na magkaroon ng kontak sa gamit na nahawakan o kaya ay mismong sa taong may Influenza A (H1N1)

Mga Palatandaan o sintomas ng Pagkakaroon ng Influenza A (H1N1)

Gaya ng sintomas kapag may karaniwang trangkasao tulad ng:

- Lagnat
- Pananakit ng lalamunan
- Pag-ubo
- Masakit ang Ulo
- Sipon
- Nananakit na Kasu-kasuan
- May ilang nagtatae, nahihilo at nasusuka

Paano makaiwas sa Pagkakaroon ng Influenza A (H1N1)

1. Takpan ng tisyu ang bibig kung uubo at ang ilong kung babahing
2. Agad na itapon nang maayos at tama ang ginagamit na tisyu;
3. Madalas na maghugas ng kamay gamit ang tubig at sabon;
4. Umiwas sa mga taong may mga sintomas ng tulad sa influenza;
5. Magpalakas ng katawaan; palagiang matulog nang walong oras sa gabi, mag-ingat sa istres, uminom ng maraming tubig at kumain ng masusustansiyang pagkain